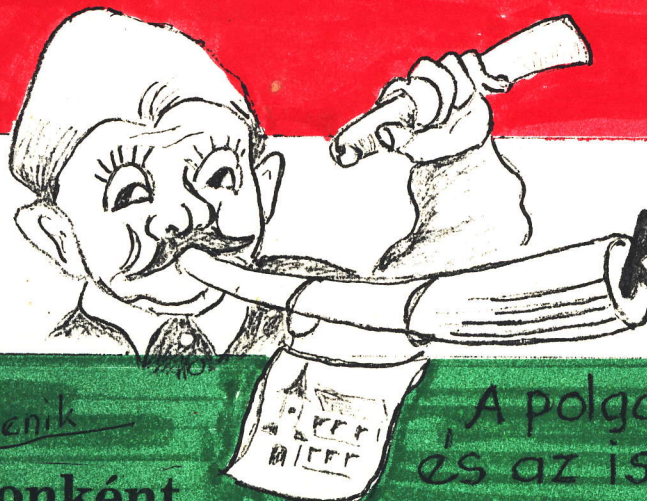

MÁRCIUS

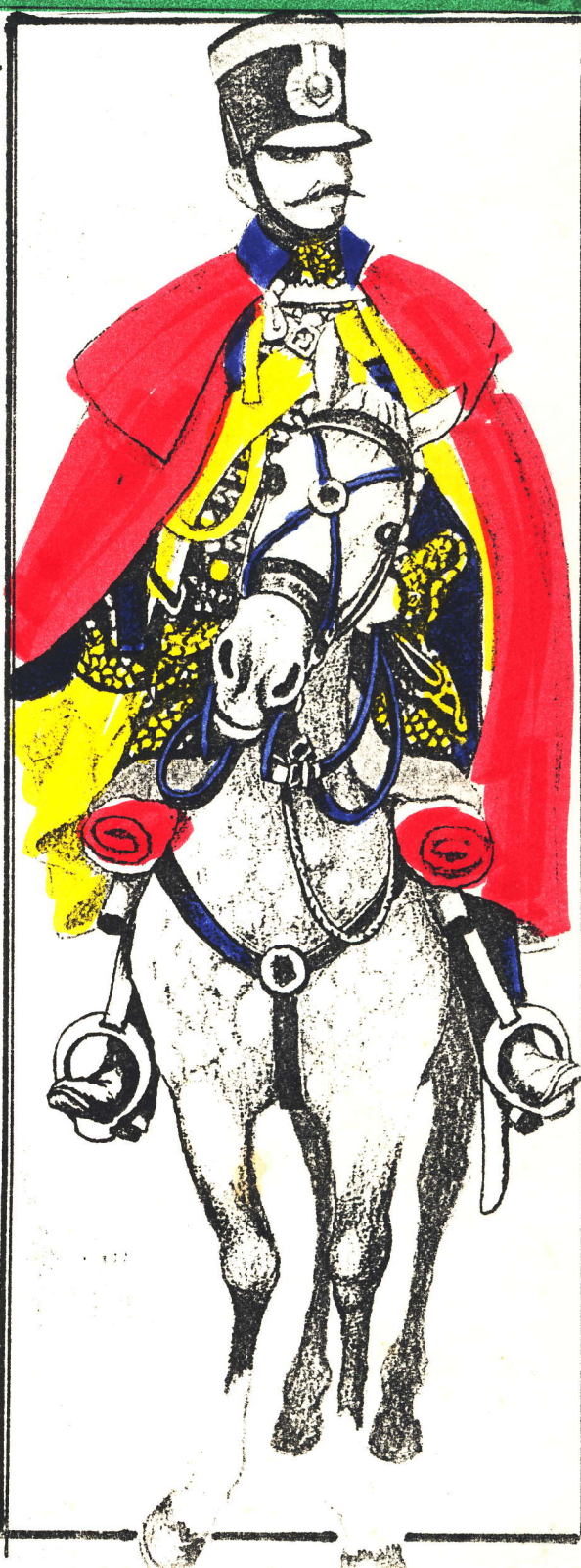

KÜRTÖLŐ

megjelenik
Havonként

A polgármesteri hivatal
és az iskola lapja

Ára: 25Ft

1848. március 15. összehatódott a magyar nép hazaszeretetével, szabadság-vágyával. A bécsi forradalom győzelme adta meg a lehetőséget Petőfinek és társainak, hogy végrehajthassák régóta dédelgetett tervüket. Vasvári Pál a márciusi ifjak egyik vezére, ezeket a szavakat mondta a nagy nap előestéjén:

"Esküszöm a szabadság istenére, hogy mindaddig nem fogok nyugodni, míg a zsarnokság fenéjét ki nem irtottam!"

A forradalom napján Pestre vonultak vásárra a vidéki parasztek, iparosok, kal-márok. Itt voltak a régóta szervezkedő értelmiség, az egyetemi ifjúság, orvosok, mérnökök, jogászok, tanárok, képviselők és a pesti polgárok. Adott volt a forradalmi tömeg. Az Ellenzéki Kör tagjai 15-20 ezer emberre számítottak. Petőfi nem véletlenül írta ezeket a sorokat:

"Talpra magyar hí a haza, itt az idő most vagy soha!"

Az idő elérkezett. Zuhogott az eső. A Pil-vaxból igyekező Petőfi, Jókai, Vasvári és a többiek az akkor legfontosabb eszközök-höz, az írott sajtóhoz nyultak. Kinyomtatták a 12 pontot és a Nemzeti dalt.

"Dél felé elkészültek a nyomatvánnyal s ezrenként osztották szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta." A délutáni, Nemzeti Múzeum előtti gyűlésre mintegy tízezeren voltak. Itt Petőfi felolvasta a Nemzeti dalt, Jókai a magyar nép követelését a 12 pontot. A tömeg tovább nőtt. A császárhű helytartótanács és a polgármester aláírta a 12 pontot, amit a Városháza ablakából mutatott fel a sokaságnak. Mire Budara értek, és nagy üdvözléssel Pestre hozták Tűzesieket, addigra a forradalmi nép 20 ezerre nőtt. A népakarat és helyzetet jól felismerő vezetők elsőbörték a régi rendet és nagy lépést tettek a függetlenség kikarcolása. Ez a forradalmi nap utantató és utra való lehet azma magyarjainak, és tanulságainak levezése a kor fontos feladata.

Kocsi László
tandí

A szabad sajtó első termékeinek
szétosztása a nyomda előtt

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kivánjuk a' sajtó szabadságát, cenzura eltörlését.
2. Felelős miniszteriumot Ruda-Festen.
3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös teherviselés.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Esküdtszék, képviselői egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a' külföldieket vigyék el tőlünk.
11. A' politikai statusfoglyok szabadon bocsátásának.
12. Unio.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

„Landerer nyomdája legközelebb volt hozzánk, oda mentünk. Jókait, Vasvárit, Vidácsot és engem neveztek ki küldötteknek, hogy a sajtót lefoglaljuk. Mi megtettük azt a nép nevében, s a tizenkét pontot és a nemzeti dalt azonnal nyomni kezdték. Ez alatt kinn lelkesítő beszédek tartottak Egresi Gábor, Degré, Vasvári, Jókai stb. Dél felé elkészültek a nyomtatványok s ezrenként osztattak szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három órára gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság eloszlott.”

(Petőfi Sándor)

(A Nemzeti dal nyomtatán
Petőfi sajátkezű jegyzete.)

Nemzeti dal.

Talpra, magyar, hi a' hazá!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszolok! —
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk

Rabok voltunk mostanáig,
Karbóztattak áspáink,
Kik szabadon éltek halál,
Szolgaföldben nem nyugbatnak
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk

Sohanni bíling ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer.
Kinek drágább rongy elote,
Mint a' hazza becsulote.
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

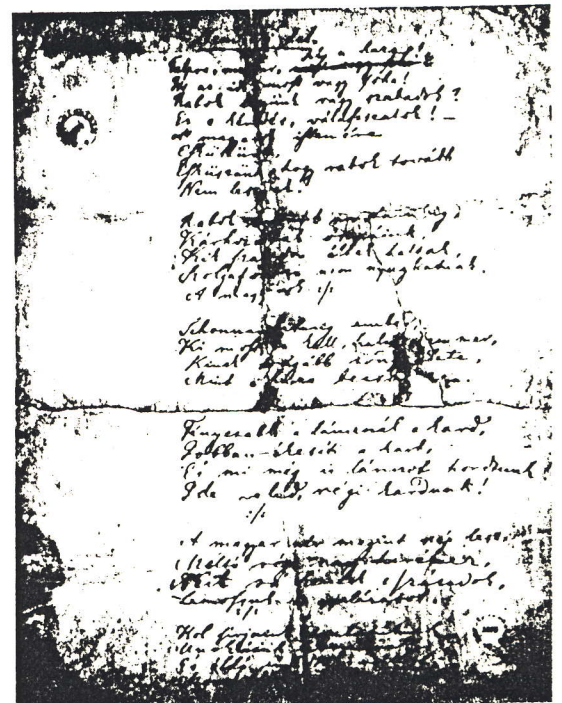
Venyorabb a' létezés a' kard,
Jobban érte a' kard,
Ha mi még is létező kardunk!
Ide való, régi kardunk!
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

A' magyar nép megint szép lom,
Majd régi nagy király,
Mik is kerek a' országok,
Lemorek a' gyalogolok
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk

Hol arjünk domborulat,
Lombokok leborulat,
Ez idő imád-ag mellet
Mondák el szent avcsinok
A' magyarok letelede
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Petőfi Sándor.

Az 1848. március 15-én leírt és írt
két sorban leírtak a' magyarok
jóléti, s a' magyarok letelede
A' magyarok letelede

MÁRCIUS 15-E

Az 1848. március 15-i forradalommal Magyarország az európai érdeklődés középpontjába került. A pozsonyi országgyűlés egy olyan – korszerű – állam- és társadalomszervezés alapjait fektette le, amely sokat merített a korabeli legfejlettebb alkotmányos rendszerek példájából, ám azokat szerencsésen hozzáigazította a sajátos hazai körülményekhez. Nyugat-Európa pedig elégedetten fogadta, hogy ez a rendezés az alkotmányos monarchikus normákat érvényesíti, s Magyarországnak a Habsburg-birodalom keretein belül teljes önkormányzatot ígér.

Petőfi egyetlen hiteles arcképe

Kossuth Lajos arcképe (1802–1894).

Táncsics Mihály (1799–1884)

Az első felelős magyar minisztérium

Damjanich János arcképe.

Bem József arcképe

FORRADALOM

Petőfi és Bem a sárospataki csatában. (Fek Sándor festménye)

Kedves olvasó!

Szeretnénk lapunkban egy olyan rovatot indítani amelyben bemutatnánk azon személyek életútját, akik községünk szülöttei, de életük sorsa úgy alakult, hogy távol élnek szülőfalujuktól.

Ezért megkérjük a községben élő embereket, hogy akinek ilyen rokona, hozzátartozója van, tájékoztassa erről a lehetőségről.

Mi a lap hasábjain ismertetnénk rövid életrajzát és ezáltal tájékoztatnánk a község lakóit arról, hogy hol-merre él, mit-hogyan dolgozik községünk egykori szülöttje.

szerkesztőség

Elsőként Dr. Dudok Pál okleveles villamosmérnök a fizikai tudományok kandidátusának életútját mutatjuk be olvasóinknak.

Dr. Dudok Pál 1926-ban született Erdőkürtön. Az Erdőkürti Evangélikus Elemi Népiskola elvégzése után kijárta a cselédgyerekek szokásos iskoláját is.

1938 június 19-étől év végéig hónapos munkásként, ezt követően

fél-háromnegyed komenciós cselédként dolgozott báró Prónay Gábor gazdaságában. Az egész komenciós fizetést már nem érte el, mert addigra 1944 nyarán besorozták katonának, ősszel pedig bevonultatták munkaszolgálatosnak. Saját civil ruhájában dolgoztatták a hatvani vasutállomáson a bombázás utáni romok eltakarításán és a vasut helyreállításán.

Ezt követően Észak felé vitték. Mosoncon egységétől megszökött, de hazafelé jövet Karancsságon fogságba esett 1944 december 29-én. Innen mint hadifoglyot Balassagyarmaton, Jászberényen, Foksányon keresztül az odesszai lo-es számú fogolytáborba szállították.

A 942 nap fogságidő alatt átélte a fogolytáborok minden borzalmát. A fogságbaeséskor 68 kg volt, szabaduláskor csupán 49.

A fogolytáborban töltött időt úgy igyekezett kihasználni, hogy fogolytársaitól németül, a matematika szakos fogolytársától matematikát, az oroszoktól pedig orosz nyelvet tanult. 1947 július 28-án került haza a hadifogságból Erdőkürtre. Itt segédmunkás,

majd traktoros lett a gépállomáson. Esténként pedig magánuton tanult. 1950-ben érettségizett, majd felvételt nyert az egyetemre ötéves szovjet ösztöndíjjal. Ezzel anyagi gondjai megszűntek, minden idejét tanulással tölthette. A Szovjetunióból mérnökként tért haza, s Budapesten állt munkába. Megnősült, feleségül vette az Erdőkürtről ismert Sztemen Annát, aki középiskolai tanár lett. Egy fiugyermekük született, aki szintén mérnök lett, s Budapesten él.

az 1950-es években nagy gondot jelentett az atombombák robbanásakor sugárfertőzést szenvedettek gyógyítása, mivel nem voltak megfelelő sugárkárosodást kimutató műszerek. Ért munkábaállásakor az emberi életek megmentését elősegítő sugárzást mérő és az emberi testben keletkező károsodás megállapítását segítő műszerek kutatását, fejlesztését és magyarországi gyártását tűzte ki célul.

Az új feladathoz a német és orosz nyelvtudás nem volt elegendő. Az angolt is meg kellett tanulni, hogy a szakirodalmat tanulmányozni tudja. A villamosmérnöki diplomához a fizikusit is meg kellett szerezni. A Szovjetunióba ment újra a leningrádi egyetemre levelező aspiránsnak fizikát tanulni. Harmadszor már mint a fizikai tudományok kandidátusa tért vissza a Szovjetunióból. Ezt követően a Magyar Tudományos Akadémia megadta a kandidátusi fokozatot, s az

Eötvös Lóránt Tudományegyetem pedig doktorrá avatta.

Tudományos kutatásait a dubnai, varsói, debreceni, budapesti atomreaktoroknál, egyetemi tanszékeken végezte. Eredményeit rendszeres^{en} publikálta a Polgári Védelem és Haditechnikai Szemle folyóiratokban. Találmányait szabadalmak védik. Ezen szabadalmak alapján vezetésével gyártották a radioaktív sugárzást mérő műszereket a Gamma Művek, a Vidéoton és a Tungsram cégek. A műszereket használják a polgári védelemben, honvédségnél, röntgen-laboratóriumokban és a Budapesti Onkológiai Intézetben, ahol erdőkürtieket is kezeltek.

Tudományos munkásságát több kitüntetéssel és miniszteri dicséretekkel ismerték el. Nyugdíjba vonulásakor megkapta a Honvédelmi Minisztériumtól a Haza Szolgálatáért kitüntetés arany fokozatát; az Országos Találmányi Hivataltól pedig másodizben a Kiváló Feltaláló kitüntetés arany fokozatát.

Nyugdíjas éveit Erdőkürtön tölti. Hobbi-kertészettel foglalkozik. A tanulást most sem tudja abbahagyni, jár az erdőkürti Népfőiskola keretében indított Gazdaképzőbe.

*Mindent bejegyzte
Fodor János*

Névnapi köszöntő

Szeretettel köszöntjük az áprílisban névnapjukat és születésnapjukat ünneplő polgárainkat!

Április 3-án Richárd

10-én Zsolt

12-én Gyula

14-én Tibor

23-án Béla

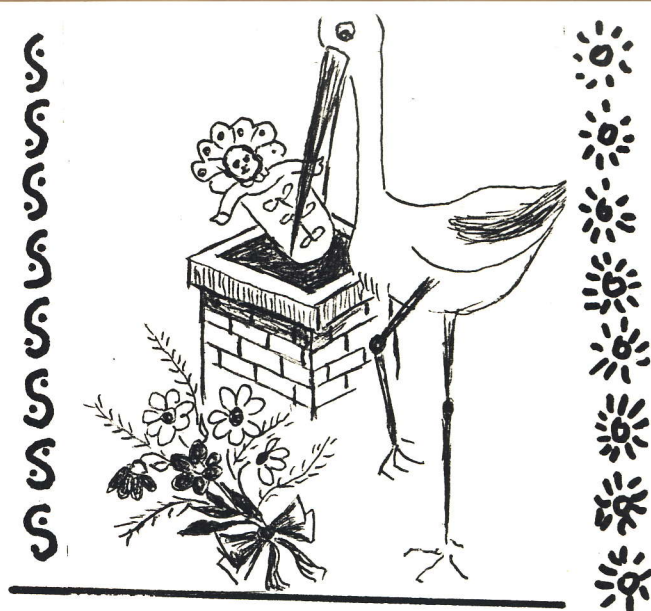
24-én György

28-án Valéria

29-én Péter

30-án Katalin, Kitti

Ne feledjék személyesen is felköszönteni rokonaikat, ismerőseiket!

Szeretettel köszöntjük az idei év első újszülöttjét NYEMCSOK MEDÁRD-ot, aki 1992. március 5-én született Budapesten.

Súlya: 3,7 kg. Hossza: 56 cm.

Az újszülöttnak is és anyukájának is jó egészséget kívánunk!

A farsangi bál legsikeresebb jelmezesei az alábbi szavazatok kapták:

19 szavazatot kaptak a cigánylányok. /Benyó J.Szádóczki A./

12 szavazatot kapott: Szandi. /Petrás Anita/

12 szavazatot kapott: Padődő. /Petrás K. Balogh Györgyi/

6 szavazatot kapott: Törpökös és Törppilla. /Dudok Zs.Bagyin Zs./

3 szavazatot kapott: a bohócok. /Kovács Adrien, Moravcsik N./

4 szavazatot kapott: a Vándorlegény. /Odler Tamás./

2 szavazatot kapott: Gergely Róbert. /Petrás Gábor/

1 Szavazatot kapott: Jancsi és Juliska. /Palotai A. Benyó I./

1 Szavazatot kapott: a néger lány. /Sztankovics Katalin/

A táncosok is nagy közönségsikert arattak. A szavazatok az alábbiak szerint alakultak:

4 szavazatot kapott: az Orgoványi Tünde - Proksza János táncospár.

3 szavazatot kapott: a Kercza Nikolett-Dudok Zoltán táncospár.

3 szavazatot kapott: Dudok Edina-Proksza Attila táncospár.

3 szavazatot kapott: a Somogyi Renáta-Marosi Balázs táncospár.

1 Szavazatot kapott: Benyó Julian - Nánai Gábor táncospár.

1 szavazatot kapott: Tekse Zsuzsanna - Tekse Tamás táncospár.

1 szavazatot kapott: a Palotai Szilvia - Kapusztai Balázs táncospár.

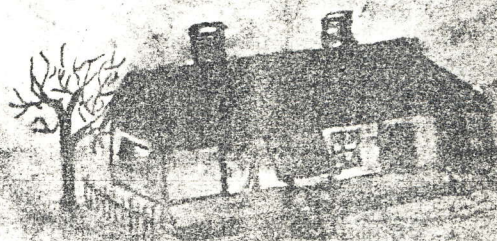
A farsangi bálon első díjat nyert cigány lányok szerepe:

- Adj Isten komámasszony!
- Adj Isten Rozi!
- Hová mész gyöngyöm, hogy ennyire kimosakodtál?
- Jöttem má Kürtre, na hallom farsangi bál lesz. Gondoltam megkérdezem, hogy kinek van döglött tyúkjá. Ha Rozi néném a purdék nagyon megörülne neki.
- Azt hallottam a Kürtyi gazdaszszony képzőbe járóktól, hogy fedő nélkül kell ám főzni a húslevest, mert úgy kifő belőle a dög. Meg is jelenik a receptje a fütyülőbe!
- Komámasszony nem a Kürtölőbe?
- Az-az-az, abba az ölő újságba.
- Nem ölő, Kürtölő. Neked csak az ölésen, meg a fütyülőn jár az eszed.
- No csak te ne beszélj!
Haza jött-e már az urad a síttről? Mert nagyon rázod a hátsó fertályodat.
- Rázom, rázom míg a Vencel haza nem jön, mert utána ő ráz meg engem, mert a purdékot akárhogy számolom mindig eggyel többen vannak.
- Ja - jaj szegény fejed!
- Addig is élni kell valamiből. Üzöm az ősi mesterséget, meg jósolni járok.
- Na gyere, kérdezzük meg, kinek van döglött tyúkjá!
- Jósoljunk ennek a szép fiatalúrnak!
- Hát ez úgy néz ki, mint a Boda tanár úr.
- Jaj tanár úr, mutassa csak a kezét!
Jé, mit látok! Az életére akarnak törni. Egy nagy puskát látok itt. Jöjjön tanárnő asszonyság, búcsúzzon el tőle!
- Jaj te Rebeka, olyan műveletlen vagy!
Ez nem olyan veszélyes a tanár úrra nézve, mint a szerb-horvát háború. Tudják amit Törökországban vívnak. Rá olyan puska leselkedik, amit a 7-8. osztályos fiúk használnak a pad alatt dolgozatírás közben.
- Jól van akkor ne reszkessen úgy, mint a rimóci kocsonya!
- Na gyerünk, mert kezdődik a bál és még egy fia döglött tyúkunk sincs!

Nyemecz
Betűterv: János VIII. o.

Kedves Barátom!

Farsangi mulatság volt az iskolánkban, vagyis a falunkban. Nekem nagyon kellemes meglepetés volt, hogy az egész falu apraja - nagyja képviseltette magát. Itt öt - hatodikes osztály ismét nagyon kitett magát, egy verset adtak elő Shakespeare: A szentiványi álom "álmú darabjából". Hordhatain úrad, bármelyik fővárosi gyermekszínház színpadán megálltál volna a helyüket. Nagyon kedves volt a két Petrós - Csente produkciója is. Sokan beöltöztek jelmezbe, volt sok "kislány", Törpék. Külön említést érdemel "a Pa-dö-dö mulatvány" a sok ruhába öltözött két lány: Petrós Kati és Bologhi Györgyi igazán könnyedén mozgott a "mázsós" súly alatt. Volt még két cigánylányunk (no nem Kálidól!) akiket a kellemes nőiség a kintölőben elcsábított, hamisítatlan tájékozódással" adta elő Benyó János és Szádeczki Ágnes. A nyikítás is szép volt, még vegyesdizes fiúk is táncolt: Kaporos Balázs. Az est főpontja az óvodás - Beronkily vidám karácsonya volt és persze mi is táncolt perditükt. Tombola, bűfi, mi kell még hogy egy kisit lenyírva mindennapi gondjainkat, mi felhőtlen is vidáman nézkezzünk, örüljünk gyermekeinkkel együtt? A jó talpalávalót Petrós - apuka megalkotta. Hónóvet este. Azon az éjszaka, majd ha elkenőd, úja - eljűr a történetet. Addig is csórol endőráti barátod.

175 éve született

ARANY JÁNOS

Arany János 1817. március 2-án született Nagyszalontán. Meghalt 1882. október 22-én Budapesten. A legnagyobb magyar epikus költőnk. A népies realizmusnak Petőfivel együtt kiemelkedő alakja, a magyar és az európai irodalomban. A Magyar Tudományos Akadémia tagja. Iskoláit Nagyszalontán kezdte és Debrecenben fejezte be. Ezután beállt vándorszínésznek, majd hazatért és megnősült. Házasságából két gyermek született. Arany Juliska és Arany László. 1846-ban a Toldi megírásával pályadíjat nyert. Az 1848-as forradalom

lelkes híve. A szabadságharcban, mint nemzetőr vett részt. A szabadságharc leverése után elveszítette állását és lakását. 1851-től 9 éven át tanár Nagykőrösön. 1860-ban Pestre költözik és az Akadémia főtítkára lesz. Lánya halála, végleg komorrátette. Utolsó művét a Toldi szerelmét 1879-ben írta. 1882. egyik őszi megfázott séta közben, lázas beteg lett és rövidesen meg is halt.

Jéke Zsuzsanna

6. osztályos tanuló

TERÜLT, TERÜLT
ASZTALKÁM!

HUMOR

Széchenyi Istvánnál ebéd volt. Neves emberek ülték körül az asztalt, köztük Deák Ferenc. Megjelent Döbrentey Gábor, egy könyvvel a hóna alatt. Átnyújtotta Széchenyinek:

– Az első magyar könyv, amelyben nincs sajtóhiba.

Deák Ferenc is kézbe vette a könyvet és hangosan felolvasta a címlap szövegét:

– Shakespeare remekei. Döbrentey Gábor *ordítása* szerint.

Az első hibamentes magyar könyv címlapjáról lemaradt az f betű...

A legigazságosabb
az ésszt osztották
fel.

Senki nem
panaszodik,
hogy kevés van
neki.

ÉS ELTERÜLT

Bever fejű, megtépzott, fel-
dagadt képű ember támolyog
az utcán. Odalép hozzá egy se-
gítőkész járókelő.

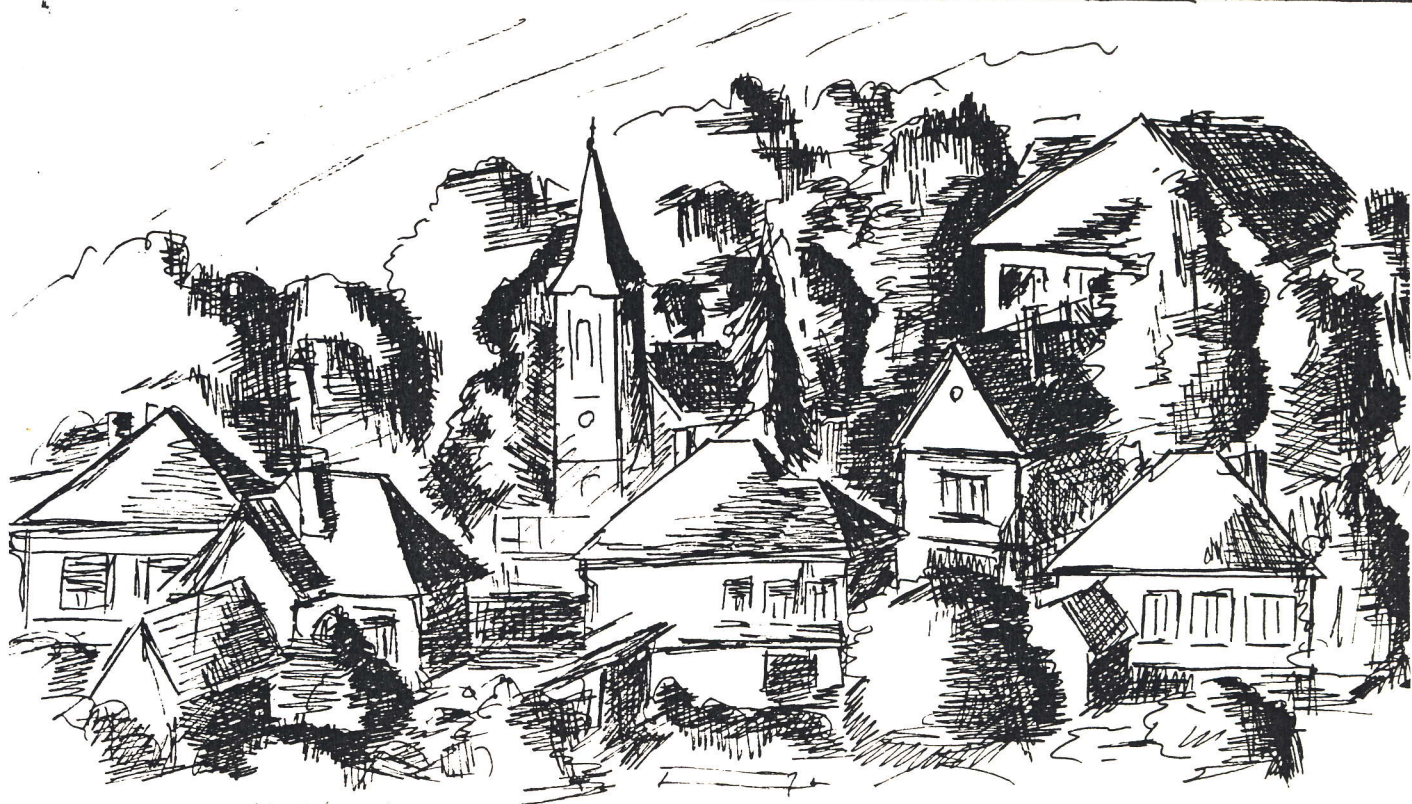
– Uram, hazavezethetem?
– Isten ments! Hazulról jö-
vők!

Szaludny
Nyerevény

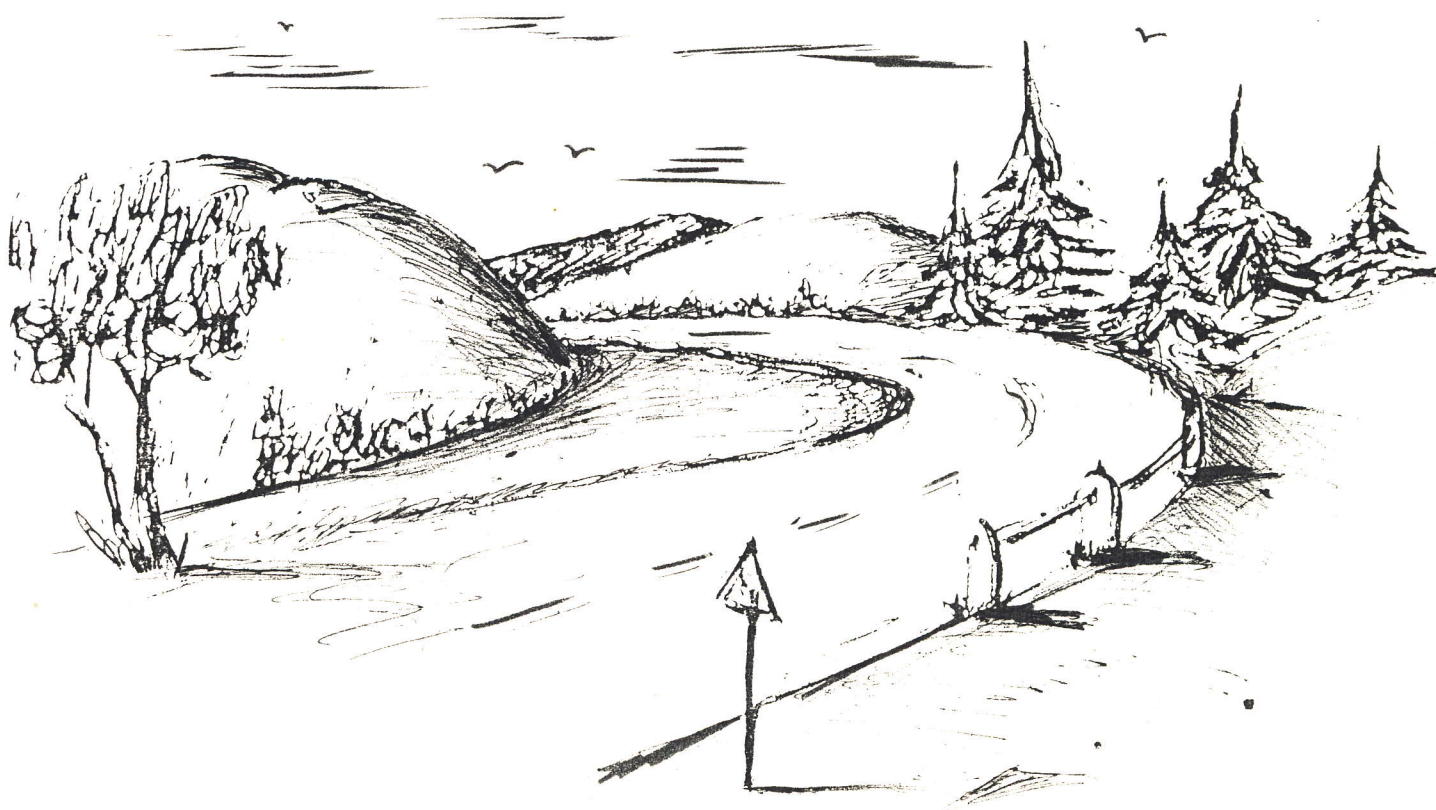
Ha a szelvényeket
össze gyűjti és
egy lapra felragasztva
beküldi az újsághoz
nyerhet!

Erdőkürti lakép

Duka Gyula

Vadovics Fános